

1. Argibide orokorrak

Biztanleria (2016):	4.713 biztanle
Zabalera:	191,36 km ²
Nafarroa2000ko zer eskualdetakoa:	Erriberagoiena (ikus mapa)
Udalerriak:	Zarrakaztelu, Mélida, Murillo el Fruto, Santakara

2. Komunitatea eta osasuna

Zarrakazteluko eskualde oinarrizkoan, biztanleriaren piramideak erraboil itxura du; 40etik 60 urte bitarteko biztanleak dira nagusi, eta mehargune beti berdin samarra agertzen du 40 urtetik oinarriraino. Zarrakazteluko eskualde oinarrizkoak txikienetakoa du jaiotza tasa txikiena (%6,1), eta handienetakoak, berriz, zahartzarako mendekotasun indizea (%40,7) eta muturreko pobrezia arrisku tasa (%11,7).

Zarrakazteluko eskualde oinarrizkoa emaitza hoberenak agertzen dituzten eskualde oinarrizkoen %25en artean dago, urteko kontrol erregistratua duten hipertentsiodunen portzentajeari dagokionez (%83,4). Kontrara, emaitza okerrenak agertzen dituzten eskualde oinarrizkoen %25en artean dago haurren obesitatearen prebalentziari dagokionez (%8,0), diabetesa diagnostikatua duten pertsonen prebalentziari dagokionez (%8,7), emakumezkoen antsiolitiko eta antidepresiboen kontsumoari

dagokionez (%19,8) eta emakumezko jaioberrien bizi itzaropenari dagokionez (%85,0).

Nafarroa2000 zonifikazioan Zarrakazteluko eskualde oinarrizkoa Erriberagoieneko eskualdean dagoenez, aurrekoetz gain, ondoko orrialdeko irudian agertzen dira Erriberagoienari dagokion adierazleak, bizimoduak, enpleguari eta ikasketa mailari buruzko inkestetatik atereak. Erribera Goieneko eskualdean emaitza hoberenak agertzen dira gazteen alkohol kontsumo intentsiboari dagokionez (%28,2). Kontrara, eskualde honek emaitza okerrenak agertzen ditu tabakoaren eguneroko kontsumoari dagokionez 14 urtetik goitikoen artean (%25,0), bereziki gazteen artean (%28,4), baita gazteen sedentarietateari dagokionez ere (%27,5).

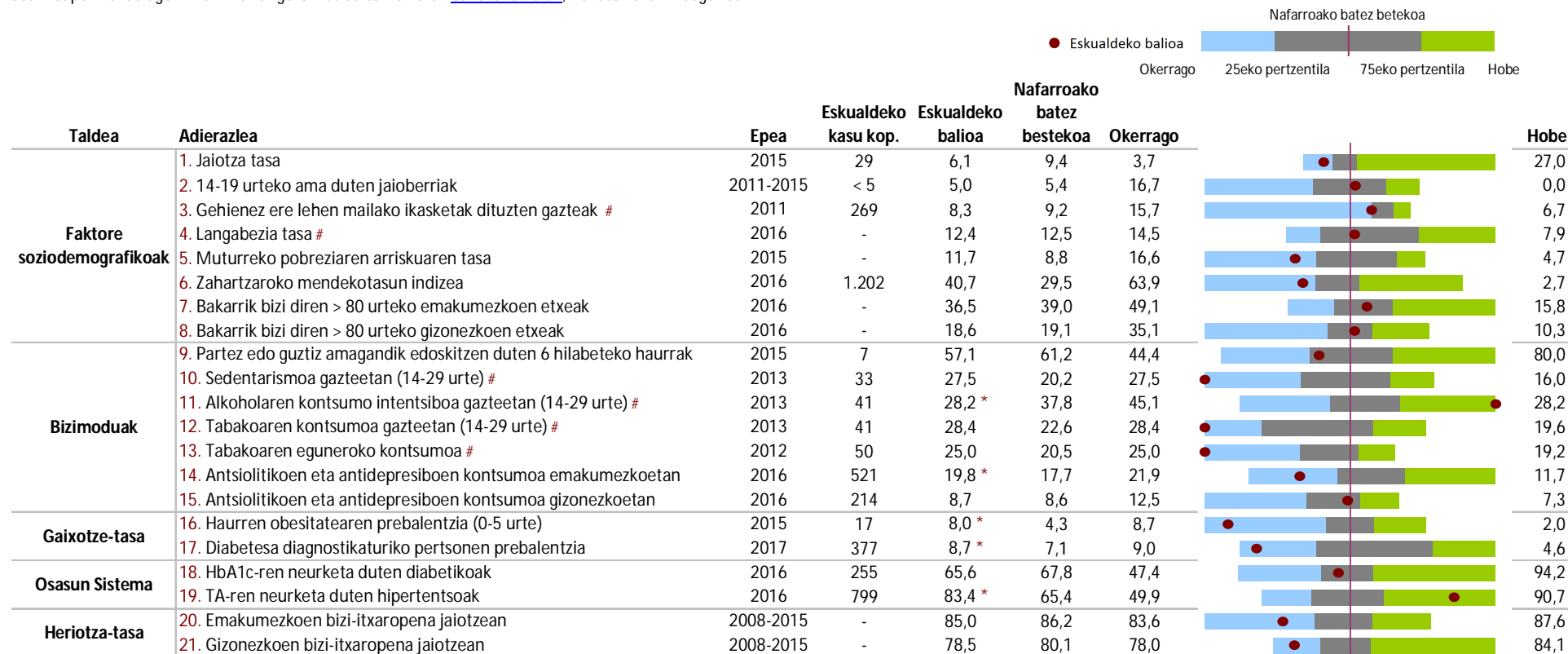
3. Osasunerako baliabideak

Komunitatean osasunerako aktiboak daude, hau da, osasuna eta ongizatea mantentzeko eta sortzeko pertsonak, komunitateak eta herriek duten gaitasuna indartzen ahal duten baliabideak (salutogenesia).

[→ Ikus eskualdeko aktiboen mapa](#)

4. Adierazleen laburpena

Ondoko irudian agertzen dira, adierazle sorta baterako, eskualdeko balioak (puntu gorria) Nafarroako batez bestekoaren aldean (barra bertikala) eta Nafarroako eskualde oinarrikoen multzoaren aldera. Adierazleen deskribapen zehatzagorik nahi izanez gero ikus daitezke haien [banakako fitxak](#), Behatokiaren webgunean.

Adierazleen iturria: 1-2: Bizit. Mugimendu Nat.; 3: Zentsua; 4: Bizit. Aktiboaren Ink.; 5: Errenta Estat.; 6-8: Errolda; 10-12: Naf. Gazteen Ink.; 13: Bizi-Baldintzen Ink.; 14-15: Botika Prest.; 9, 16-19: Oin.Osasun Lag.; 20-21: Naf. Osasun Pub. eta Lan Osas. Inst.

Nafarroako Erriberagoieneko adierazleak, Nafarroa 2000 zonifikazioaren arabera (NEI). Irudian adierazten diren balioen kopurua: 3., 4. eta 13. adierazleetan, 7; 10-12. adierazleetan, 6.

* Nabarmen desberdinak (p < 0,05) Nafarroako emaitzatik (bizimoduen, gaixotze-tasaren, osasun sistemaren eta heriotza-tasaren adierazleetarako egindako kontrastea).

1. Jaiotze-tasa gordina (%); **2.** Urteko ugalkortasun-tasa berariazkoa (%) 14-19 urteko ametan; **3.** 2. graduko ikasketak burutu ez dituzten 20-24 urteko gazteen %; **4.** Langabetuen % biztanleria aktiboaren aldean, 4 hiruhilekoko batez bestekoa; **5.** Etxeko guztien errentaren baturak pobrezia arriskuaren atalasetik behera egiten duenean, halako etxeetan bizi diren pertsonen % (kontsumo unitate bakoitzeko urteko diru-sarreraren medianaren %30, pertsonen banaketa hartuta. Pobrezia arriskuaren atalasea, 2015ean: 5.150 €); **6.** ≥ 65 urteko pertsonen %, 15-64 urteko pertsona guztien aldera; **7 eta 8.** Bakarrik bizi diren ≥ 80 urteko pertsonen %, adin horretan familiaren etxebizitzetan bizi diren guztien aldean; **9.** 170-190 egunetara partez edo osotara amagandik edoskitzen duten bularreko haurren %; **10.** Ohiko jardueran nahiz aisialdian jarduerara fisiko urria edo batere egiten ez duten 14 - 29 urteko gazteen %; **11.** Azken 30 egunean kontsumo trinkoa edo betekada (*binge drinking*) egin duten 14-29 urteko gazteen % (4 EUE edo gehiago emakumeen artean, eta 5 EUE edo gehiago gizonezkoen artean, bi orduz); **12.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten 14-29 urteko gazteen %; **13.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten ≥ 15 urteko pertsonen %; **14 y 15.** Azken urtean, talde hauetarikoren bateko 3 ontzi gutxienez kontsumitu dituzten pertsonen tasa doituak: N50B antsiolitikoak, N05C hipnotikoak eta lasaigarriak eta/edo N06A antidepresiboak (T. gordina: emakumezkoak 24,3 eta gizonezkoak 9,4); **16.** Obesitatearen prebalentzia doituak 0 - 5 urteko biztanlerian, OMEak haurren hazkunderako dituen patroien arabera definiturik (z-score >= +2); **17.** 2 motako diabetesa duten ≥ 20 urteko pertsonen prebalentzia doituak (T. gordina: 10,2); **18.** 2 motako diabetesa izanik, azken urtean hemoglobina glikosilatua neurketa (HbA1c) izan duen biztanleriaren %; **19.** Azken urtean hipertentsioa diagnostikatu eta tentsio arteriala neurtu zaion biztanleriaren %; **20 eta 21.** Pertsona bat egungo heriotza-tasaren arabera ustez biziko den batez besteko urte kopurua.